

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอ พัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ กลุ่มแม่บ้านที่ประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักในการทอผ้าไหมเพื่อการค้าในเขตอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 114 คน จาก 12 ตำบล ยกเว้นตำบลปะหลาด และตำบลหนองบัว ซึ่งไม่มี กลุ่มแม่บ้านที่ทำการทอผ้าไหมเพื่อการค้า โดยการรวบรวมและจัดกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพัทลุงภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแม่บ้านที่รวมกลุ่มทอผ้าไหมเพื่อการค้าในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ	ตำบล	จำนวน(คน)
1	ก้ามปู	3
2	นาสีนวน	5
3	เมืองเตา	6
4	เวียงสะอาด	14
5	เวียงชัย	8
6	เม็กดำ	10
7	ลานสะแก	7
8	ราษฎร์เจริญ	9
9	ราษฎร์พัฒนา	6
10	หนองบัวแก้ว	22
11	เมืองเสือ	9
12	การแอน	15
รวม		114

(สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย. 2548 : 44-46)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน (Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง = .05

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{114}{1 + 114(0.05)^2}$$

$$n = 88.72$$

$$n = 89$$

การวิจัยครั้งนี้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน ใช้วิธีการสุ่มหากลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการนำสลากชื่อของ ตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 แห่ง ใส่ 14 ชื่อ ในกล่อง แล้วสุ่มจับสลากครั้งละ 1 ใบ นำสลากชื่อที่จับได้แล้วใส่กลับคืนกล่อง แล้วให้จำนวนกลุ่ม แม่บ้านในตำบลที่จับสลากได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้ชื่อตำบลที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ เวียงสะอาด (14 คน), ธารแอน (15 คน), หนองบัวแก้ว (22 คน), เม็กดำ (10 คน) ก้ามปู (3 คน), ราษฎร์เจริญ (14 คน), เมืองเสือ (9 คน) และครั้งสุดท้ายจับสลากได้ ตำบล ลานสะแก ซึ่งมีกลุ่มแม่บ้านจำนวน 7 คน ผู้วิจัยได้กำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) จำนวน 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 89 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่ม แม่บ้าน โดยแบ่งระดับของปัญหาเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการลิเคอร์ท (LiKert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งเป็น ปัญหาด้านการผลิต จำนวน 9 ข้อ และปัญหาด้านการตลาด จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทอผ้าไหมเพื่อ การค้าเป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านการตลาด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การทอผ้าไหมเพื่อการค้า

2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) นายสถาพร วิบูลย์ ตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ศศ.ม. (รัฐศาสตร์)

2) นายมงคล แก้วพะเนาว์ ตำแหน่งศึกษานิเทศน์ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จังหวัดมหาสารคาม กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ)

3) นางสาวเขวาลักษณ์ วงศ์พิมพ์ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนพยัคฆภูมิวิทยาคาร อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม กศ.ม. (วิจัยทางการศึกษา)

2.3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง

2.3.3 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มแม่บ้านที่ทอผ้าไหมเพื่อการค้าในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความน่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงพัฒนาการอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยเฉพาะหมู่บ้าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประสานการเก็บข้อมูลกับกลุ่มแม่บ้านที่ทอผ้าไหมในเขตพื้นที่อำเภอ พยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังประธานกลุ่ม แม่บ้านที่ทอผ้าไหมของแต่ละตำบลในพื้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับ กลุ่มแม่บ้าน

3.3 แต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง และผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืน จากผู้ช่วยผู้วิจัยและการการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม ครอบคลุมจำนวน 89 ฉบับ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548

4. การจัดการกระทำกับข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ซึ่งสมบูรณ์ถูกต้องครบทุกฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding Form)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนก รายชื่อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับ ให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับปัญหามากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับปัญหามาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับปัญหาปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 1.50 หมายความว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาความน่าเชื่อถือ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของคอนบราค

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการทอผ้าไหมเพื่อการค้า สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)

5.3 การวัดระดับปัญหา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.4 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบ้านจำแนกตามกลุ่มอายุและกลุ่มรายได้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5 กรณีที่พบความแตกต่างการของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มแม่บ้านทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)